

Servei de Promoció de la Salut
Any 2020

El servei de **Promoció de la salut** de la ciutat de Girona treballa per promocionar la salut entenent aquesta com a l'entramat d'accions i reaccions orientades a oferir una millor qualitat de vida i a sostenir el benestar de les persones com a membres productius i contributius de la societat, donant-los la responsabilitat de triar les millors opcions en salut, ajudant-los a fer-ho amb els recursos adequats, oportuns i ben orientats per assolir els millors resultats possibles.

El servei de Promoció de la Salut té com a objectius principals els següents:

- Promocionar els hàbits saludables i els benestar emocional de la ciutadania.
- Reduir l'adquisició de comportaments que poden afectar negativament a la salut en un futur no llunyà
- Potenciar el caràcter participatiu i d'implicació de la comunitat en temes de salut.
- Fomentar el grau de compromís de la població amb la salut.
- Coordinar i col·laborar amb altres institucions i entitats que treballen per a la salut.
- Acostar projectes de salut ja existents al territori
- Ser referent en temes de promoció de la salut

Per fer-ho possible es treballa a partir de 4 projectes: Salut Infantil, Salut Jove, Salut Familiar i Salut Mental i Addiccions.

Destacar que durant aquest 2020 s'ha continuat treballant seguint les línies estratègiques marcades en el **1r Pla Local de Salut**:

- Alimentació i activitat física
- Salut mental i conductes addictives
- Salut sexual. Afectiva i reproductiva
- Desigualtats Socials

Aquest Pla es concep com un projecte de caràcter transversal i participatiu que té per objectiu impulsar accions que actuïn sobre els determinants de salut a la ciutat amb la finalitat de millorar la salut de la ciutadania i a través de la promoció de l'estratègia de salut en totes les polítiques i del treball conjunt amb totes les àrees municipals i agents de territori. A partir d'aquí s'ha constituït la Taula de Salut, estructura orgànica que tindrà per objectiu vetllar i garantir el desplegament transversal i en xarxa del Pla.

Professionals

- 2 DI (una com a directora del CJS)**
  - 1 DI/ llevadora**
  - 1 ginecòloga**
  - 3 psicòlegs**
  - 1 administrativa**
  - 1 auxiliar administrativa d'atenció al públic**
-

PROJECTE SALUT INFANTIL

En la promoció **d'hàbits saludables**, el treball amb LA POBLACIÓ ESCOLAR és molt important, ja que s'ha constatat que a les edats primerenques és quan les persones adquireixen els hàbits que influiran en la resta de la seva vida. És també imprescindible treballar amb les famílies ja que està igualment demostrat que els infants amb referents familiars amb hàbits de vida saludables tenen major predisposició a adoptar-los i a rebutjar-los.

Les actuacions les podem classificar segons 3 blocs:

- **Recursos educatius primària:** Oferir els recursos necessaris per informar i educar els infants en temes de salut, dotar-los de recursos i habilitats personals i augmentar la consciència de la importància d'adquirir estils de vida saludables.
- **Treball comunitari: col·laboració amb la Gasol Foundation.**
- **Controls i revisions** Revisió menús escolars de primària, conjuntament amb l'ASPCAT i control brots de polls.

1. Recursos educatius

Les activitats dutes a terme durant l'any 2020 son:

ITINERARI DE BENESTAR EMOCIONAL:

- **2n primària: Benestar emocional: "Gestionar les emocions":** s'ha arribat a un total de 4 centres educatius, 5 grups i 107 alumnes.
- **3r primària: "El Bosc Encantat":** s'ha arribat a un total de 2 centres educatius, 2 grups i 32 alumnes
- **5è primària: "Emociona't tot jugant":** s'ha arribat a 3 centres educatius, 5 grups i 95 alumnes.
- **6è primària: "Prevenió de les conductes abusives entre iguals":** s'ha arribat a 5 centres educatius, 9 grups i 208 alumnes.

ITINERARI D'ALIMENTACIÓ I ACTIVITAT FÍSICA:

- **3r primària: "Menjar bé és divertit":** s'ha arribat a 5 centres, 6 grups i 138 alumnes.
- **4t primària: "Menjo, menges, mengem":** s'ha arribat a 3 centres, 4 grups i 91 alumnes.

ITINERARI D'EDUCACIÓ SEXOAFECTIVA:

- **5è primària: Coeducació: "Som diversos, som iguals":** s'ha arribat a 4 centres, 6 grups i 136 alumnes.
- **6è primària: "Pubertat què em passa?":** s'ha arribat a 4 centres, 8 grups i 128 alumnes.

Recursos educatius realitzats	2018	2019	2020		
Centres educatius	55	43	30		
Grups/classe participants	84	64	45		
Alumnes participants	2.287	1.307	935		
Famílies	40	----	---		

2. Treball comunitari: col·laboració amb la Gasol Foundation

Una de les línies estratègiques de treball marcada pel Pla Local de Salut és treballar l'alimentació i l'activitat física, potenciant les activitats educatives que fomenten els hàbits alimentaris saludables. És per aquest motiu que a principis de 2019 s'inicien converses amb la Gasol Foundation arran de l'interès mutu, tan per part de la Fundació com per part de l'Ajuntament de Girona, per prevenir el sobrepès i l'obesitat infantil. Feta una valoració del territori i del programa en qüestió, es comença la implementació del projecte en una de les zones geogràfiques de la ciutat on pensem que pot tenir més impacte aquest treball, donat les dades obtingudes pel Pla Local de Salut i que és el Centre Obert Santa Eugènia.

Durant el 2020 s'han fet les intervencions dins el marc del projecte SAFALIN al centre obert Santa Eugènia, començant el 12 de febrer amb les avaluacions, el 19 de febrer es fa la presentació i primera sessió, el 29 de febrer es fa la sessió d'alimentació que es fa al Cellar de Can Roca , i el 13 de març es fa la sessió sobre son i descans. Aquesta és la darrera sessió presencial que es pot dur a terme, degut al confinament i tancament dels centres escolars i extraescolars del 2020. Arran d'això, la Gasol Foundation crea una alternativa i es treballa de manera virtual, a través de seguiment per telèfon, whastapp , amb les famílies i la mainada, així com coordinats amb els professionals del centre obert. Es fan treballs fins a finals de curs, on es toquen tots els temes que quedaven pendents de la Galaxia Saludable, només que es fa de manera virtual amb un projecte que es diu Somriures saludables.

El numero d'infants que participen en aquest projecte són 20, i les seves famílies, amb els germans i tots els convivents, que participen activament de tot el procés.

3. Controls i revisions

Controls menús escolars. Demanda dels menús escolars a totes les escoles d'infantil i primària de la ciutat de Girona per tal que des del Departament de Salut en faci la revisió i recomanacions pertinents.

4. Altres

PROJECTE SALUT JOVE

El **Projecte de Salut Jove** de la ciutat de Girona treballa per **promoure la salut i prevenir les conductes de risc, mitjançant la seva intervenció educativa, orientativa i de suport**, a través d'un discurs en positiu. Sabem que els joves no tenen més patologia que els altres col·lectius, sinó que estan en una etapa més vulnerable davant determinades situacions de risc i que segons com les afrontin poden comprometre la seva salut física i mental.

Per aconseguir-ho:

- D'una banda, acompanya els mateixos menors i joves, amb intervencions **educatives, orientatives i de suport**, de caràcter individual, parella, familiar, i també de grup.
- De l'altra fa una tasca estratègica d'assessorament, formació i acompanyament a professionals que treballen en àmbits diferents amb aquest mateix grup de població. Per tal que aquest professionals siguin més receptius, sensibles a determinats indicadors i també tinguin informació suficient per poder fer una acompanyament a espais més especialitzats si cal.
- Participa en totes aquelles iniciatives d'àmbit comunitari que s'engeguin a nivell de la ciutat de Girona

1. Àmbit d'assessorament personal

Aquesta tasca es desenvolupa en el marc del programa de Centre Jove de Salut i el jove troba en aquest espai un servei de proximitat; un espai on ser escoltat i on es pot sentir còmode precisament per la seva especificitat. Per tant, aquest projecte és un complement, un servei diferenciat de l'atenció en salut que es pot trobar en un centre d'atenció primària ordinari. Els elements que més valoren les persones que durant aquest any han estat ateses són:

- La intensitat en l'acompanyament.
- La proximitat dels professional on destaquen sentir-se escoltats.
- L'espai de confiança mútua. El jovent valora el fet de trobar professionals propers que generen confiança per poder treballar aspectes que formen part de la intimitat.
- La rapidesa en l'atenció.

	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Usuàries	539	510	516	531	524	376
Usuaris	135	162	110	84	92	102
Visites individuals	1569	1789	1805	1613	1504	1196

Atencions	2016	2017	2018	2019	2020
Usuaris	672	626	615	524	478
% noies	76%	82,4%	86,3%	85%	79%
per atenció psicològica i emocional	238	217	230	193	231
per atenció a la salut afectiva i sexual	489	461	444	467	292
% que han utilitzat els dos serveis d'atenció*	8%	8,3%	9,5%	20%	9,4%
Visites individuals	1.789	1805	1613	1502	1196
primeres visites	484	361	390	355	223
% de primeres visites sobre el total	27%	20%	24,1%	23,6%	18%
per atenció psicològica i emocional	584	717	649	514	682
per atenció a la salut efectiva i sexual	985	1.088	964	988	514

- (*) La utilització dels **dos serveis** permet treballar des d'una perspectiva amplia d'**atenció integral** al jovent. Aquest any ha tornat als valors habituals després d'una considerable pujada l'any passat. Cal continuar esmerçant esforços en no perdre de vista la perspectiva de treball integral de la salut física i la salut emocional. Segurament aquest fet és degut a què des del mes de juliol el servei no ha comptat amb ginecòloga i per tant les consultes en salut afectiva i sexual que ha pogut dur a terme la llevadora han estat moltes menys i per tant les derivacions al servei de psicologia també s'han vist mermades.
- Esmentar que les primeres visites, tant en salut afectiva i sexual com emocional, es caracteritzen perquè compten amb un **espai d'acollida** per a tots les i les joves amb dos objectius o finalitats: informar detalladament del que es fa des del programa de Centre Jove de Salut i aconseguir l'acomodació necessària dels i les joves per poder realitzar una intervenció eficaç.
- A l'anomenat **espai d'acollida específic** per a joves de centres diversos (centres d'acollida, serveis socials, etc.) que volen conèixer el servei i valorar si necessiten demanar una hora de consulta, durant aquest 2020 si han fet 2 atencions arribant a un total de 3 joves de 2 serveis diferents i dels que 2 han derivat en hores de visita per salut sexual.
- Enguany es produeix una davallada en el nombre total de visites com a conseqüència de dos fets: per una banda la pandèmia que ens ha obligat a anul·lar visites o substituir-les per atencions virtuals i per altra que durant sis mesos no hem comptat amb servei de ginecòloga.
- La xifra que es veu més afectada és el nombre de visites en salut afectiva i sexual. Com ja hem esmentat això és degut a que des del mes de juliol no hem comptat amb servei de ginecologia, donat que l'Institut Català de la Salut ha deixat de prestar aquest servei. Això ha fet que durant aquests mesos la tasca de la llevadora també s'hagi vist alterada donat que ha tingut que restringir els motius de consulta.
- Actualment el servei no pot atendre a més joves per les limitacions de personal que tenim. Mantenim els terminis de temps d'espera en salut afectiva i sexual però en salut emocional, malgrat d'inici contemplàvem 15 dies de llista d'espera, actualment estem a mes vista. Per solventar aquest fet hem limitat el nombre de primeres visites

per tal de poder donar més continuïtat als seguiments i poder tancar amb menys temps els casos.

Per edats	2019	%dones	%homes	2020	%dones	%homes
Menys de 14 anys	6	83,3%	16,7%	6	66,6%	33,4%
Entre 14 i 17 anys	143	82,5%	17,5%	132	75,3%	24,3%
De 18 a 21 anys	218	86,2%	13,8%	185	78,3%	21,7%
De 22 a 25 anys	134	81,2%	18,8%	133	81,9%	18,2%
Més de 25 anys ¹	23	73,9%	26,1%	22	86,3%	13,7%
Total	524	81,4%	18,6%	478	78,8%	21,2%

- Es els darrers anys es va apreciar un augment de la demanda d'usuaris de menys de 14 anys, la major part derivats per d'altres serveis. Aquesta tendència ens ha portat a endarrerir l'edat d'entrada al servei en els casos de salut emocional als 13 anys, donat que les intervencions en aquestes franges d'edat necessiten molta més implicació familiar i es fa difícil poder fer intervencions breus. Aquesta mesura ens porta a veure que els dos darrers anys hem atès a menys menors de 14 anys.
- La franja d'edat on es fan més atencions continua essent la que va dels 18 als 25.
- Aquest any es detecta un lleuger augment d'atencions a homes.

D'altra banda s'han atès múltiples consultes per diferents canals, tal i com es pot apreciar en la següent taula:

Tipus de consultes	2017	2018	2019	2020
Trucades telefòniques consultes concretes	145	139	197	246
Correus electrònics	47	31	45	96
Presencial, per informar-se puntualment	32	36	53	44

Si ho mirem per sexes consulten més les dones que els homes. Enguany han augmentat el nombre de consultes telefòniques i on-line donat que alguns períodes de temps hem fet teletreball. Destacar també que un alt nombre de consultes telefòniques no queden registrades com a tal, donat a què es converteixen en hores d'atenció personal dins la programació del servei

- Les dades posen en relleu que aquest programa cada cop està més consolidat en el territori, esdevenint un **referent per els joves i les seves famílies** en relació a la seva salut afectiva, sexual i emocional. També és un suport per aquells pares i mares amb dubtes i necessitats d'orientacions en l'acompanyament d'aquest moment vital.

¹ Familiars o parelles.

L'atenció on-line

Les visites a la web de Centre Jove s'han mantingut en relació a l'any anterior. Tot i que durant el 2018 vam remodelar la part dels continguts de salut emocional pensem que ha arribat el moment de modernitzar la web i donar-li un format més atractiu pels joves doncs pensem que és **un espai molt important pel coneixement del servei** i una bona forma de complementar i accedir a més informació. En aquests moments estem en llista d'espera en el Departament de comunicació de l'Ajuntament de Girona. Els mesos de major activitat han estat de març a juny coincidint amb els mesos de confinament per la pandèmia. La majoria de les consultes on-line són adreçades a la tècnica de salut reproductiva, afectiva i sexual

Atencions on-line	2017	2018	2019	2020
Visites web	4.259	4.345	3.081	3151
% nous visitants web	78,21%	79,12%	79,7%	76,57%
Consultes on-line	37	50	58	58
% noies	89%	80%	89,6%	81%

El perfil i els motius de consulta de les persones ateses en salut emocional i salut afectiva i sexual

Dels serveis adreçats directament els joves, les noies segueixen essent les principals usuàries del Centre Jove de Salut Integral tot i que en salut emocional hi ha un major nombre de nois que consulten. La major part de noies ateses tenen entre 14 a 21 anys. Aquesta dada ha canviat en relació a d'altres anys i s'aprecia un augment de consultes entre els joves de 14 i 17 anys i una davallada dels que tenen entre 22 i 25 anys.

Salut emocional

L'atenció psicològica es consolida any rere any. Aquestes dades fan evident la necessitat d'una atenció específica i especialitzada en els temes de desenvolupament emocional del jove, ja que aquesta necessitat no està coberta amb la mateixa intensitat per cap altre servei. L'adolescència i l'entrada a l'edat adulta són processos difícils i l'existència d'aquest programa permet treballar de manera preventiva aquest procés o canvi en el cicle vital.

Atenció psicoemocional	2017	2018	2019	2020
Usuaris	217	230	193	231
- % noies	66%	75,2%	77%	70,5%
Visites psicologia	717	649	514	682

Enguany observem un augment pel que fa a nombre d'usuaris i nombre de visites respecte a l'any anterior donat a què tot i que em fet teletreball en alguns moment de l'any, no hem aturat les intervencions amb els joves i hem comptat amb professionals de la psicologia durant tot l'any.

Les principals situacions o dificultats que s'han treballat amb les persones ateses aquest 2020 son les mateixes que altres anys i han estat:

- La inestabilitat emocional per canvis en el seu moment vital.
- Dificultats en les habilitats d'autoafirmació per establir relacions afectives sanes.
- Les dificultats per aplicar estratègies d'afrontament a fets vitals.

Aquests problemes ens indiquen de les dificultats que els adolescents i joves es troben en la transició cap a l'adulesa i per tant, també ens ajuda a identificar què podem fer i què treballar des dels programes preventius que es desenvolupen en el marc dels serveis socials.

Destacar també que des de la implementació del programa de Mesures Alternatives al consum o tinença de cànnabis a la via pública, han augmentat les demandes d'atenció en relació a les addiccions. Aquestes demandes son ateses pel servei de psicologia.

La **mitjana de visites** per cas es situa entre **tres i quatre**, mantenint-se així el format de **teràpia breu**.

Salut afectiva i sexual

L'atenció en salut afectiva i sexual es manté totalment consolidada i les dades ens indiquen que els i les joves necessiten d'una atenció específica, especialitzada i integral. Cal destacar que la salut afectiva i sexual dels joves no s'aborda amb la mateixa intensitat ni de la mateixa manera per cap altre servei. L'adolescència i l'entrada a l'edat adulta són processos difícils i l'existència d'aquest programa permet treballar de manera preventiva aquest procés o canvi en el cicle vital evitant així conductes sexuals de risc.

Atenció sexual i afectiva	2017	2018	2019	2020
Usuaris	461	444	467	292
- % noies	87%	92%	88%	85,9%
Visites ginecologia	1088	964	988	514

Podem veure amb les dades que aquest any han disminuït tant el nombre d'usuàries com de visites. Això ha estat a causa que des del passat mes de juny el servei no ha comptat amb la professional de ginecologia que fins ara es prestava serveis cedida per l'Institut Català de la Salut. Aquest fet també ha comportat que durant els darrers mesos de l'any la llevadora ha vist mermada la seva cartera e serveis al no disposar de cap facultatiu de referència. Cal esmentar que hem estat treballant per trobar noves formes de col·laboració per poder tornar a oferir el servei i que a partir del gener del 2021 tot tornarà a la normalitat gràcies a un conveni de col·laboració amb l'Associació de Drets Sexuals i Reproductius.

El principal motiu de consulta és l'orientació, informació, assessorament i l'acompanyament per una sexualitat responsable. La DI/ llevadora és una figura clau que fa de pont entre els problemes de salut física i emocional.

D'aquest servei també volem destacar, a diferència del servei que donen els ASSIRS, que **s'atenen als nois**, si bé encara molts venen com a "parelles de", la seva implicació creix i la salut afectiva/sexual es comença a veure i sentir com una cosa compartida. El principal motiu de consulta dels nois es per cribatge de malalties de transmissió sexual, essent aquest un dels aspectes que més els preocupa.

En relació a les proves diagnòstiques durant l'any 2020 s'han realitzat 94 cultius, 41 citologies, i 77 analítiques.

El fet d'insistir i treballar en la línia d'atendre als nois "parelles de", fa que detectem casos d'infeccions asimptomàtiques en aquests.

Infeccions de Transmissió sexual	2016	2017	2018	2019	2020
Total	38	35	24	34	14
Infecció per Clamídies	35 (92%)	31(88%)	23 (96%)	28 (82,3%)	10
Percentatge noies	83%	85%	91,3%	78,57%	90%
Percentatge nois	17%	15%	8,7%	21,43%	10%

Amb tot això podem afirmar que:

- Es manté la tendència a una primera entrada al programa diversificada. Si fa uns anys la majoria de persones entraven per primera vegada al nostre servei des de l'espai de salut afectiva i sexual, aquesta entrada es diversifica. A poc a poc es trenquen els tabús entre la població més jove i la salut es percep de manera integral més enllà del malestar físic.
- Destacar que el principal motiu de consulta en salut afectiva i sexual continua essent el que fa referència a l'orientació i assessorament per a una sexualitat responsable, fet que ens indica la major responsabilització dels joves envers la seva sexualitat i el fet de poder treballar des d'una perspectiva de promoció de la salut
- El principal motiu de consulta en l'àmbit emocional és el suport i orientació personal fet que posa de manifest la vulnerabilitat dels joves en aquest moment vital.

En relació a com han conegut el servei

La majoria dels joves atesos per primera vegades, han conegut el programa mitjançant les **xerrades i tallers** realitzats en els centres d'educació secundària, seguit dels amics i en tercer lloc els serveis sanitaris, sobretot des dels centres d'atenció primària de salut (sanitaris i equip de suport psicològic). Altres derivants són els serveis d'atenció social, els agents tutors, l'oficina d'atenció a la víctima,...

Destacar que dels 231 usuaris/es que han utilitzat el servei per atenció psicològica i emocional 52 han estat derivacions de professionals de la xarxa pública de salut, representant un 22,5% del total. Quan a les atencions per salut afectiva i sexual les derivacions de la xarxa pública de salut han representat un 10%. La major part de derivacions a salut sexual provenen dels centres d'acollida i CRAES.

2. Àmbit educatiu

Centres d'ensenyament secundari. Recursos educatius.

ITINERARI D'ALIMENTACIÓ I ACTIVITAT FÍSICA

- **1r d'ESO: "Foment de l'activitat física i la pràctica esportiva: Mou-te i juga!"**: S'ha arribat a un centre educatiu, 2 grups i 60 alumnes.

ITINERARI D'EDUCACIO SEXOAFECTIVA.

- **1r d'ESO: "Prevenió de les violències masclistes: Canvia el conte"**: s'ha arribat a 4 centres, 9 grups i 426 alumnes

- **3r d'ESO: "Educació sexual"**: s'ha arribat a un total de 6 centres, 17 grups i 498 alumnes
- **1r. ESPO: "SIDA: Què cal saber-ne?"**: S'ha arribat a 2 centres, 2 grups i 25 alumnes.

ITINERARI DE PREVENCIÓ D'ADDICCIONS I DE DANYS ASSOCIATS AL CONSUM DE DROGUES.

- **1r ESO: "No et fumis la salut"**: S'ha arribat a 4 centres, 18 grups i 440 alumnes.
- **3rt i 4rt ESO: Prevenció Joc on-line**: S'ha arribat a 3 centres, 6 grups, 145 alumnes

PREVENCIÓ DE PREVENCIÓ DELS MALS USOS DE LES TIC

- **1r ESO: "Salutació Digital"**: s'ha arribat a 4 centres, 14 grups i 365 alumnes.

Amb aquestes activitats educatives s'ha arribat a 9 centres de secundària de la ciutat i un PTT, fent 68 tallers, amb un total de 1.959 participants.

Recursos educatius realitzats	2018	2019	2020
Grups/classe participants	165	204	68
Alumnes participants	4.543	5.589	1959

Destacar que el nombre d'alumnes participants a les diferents activitats ofertes a través dels recursos educatius, han disminuït considerablement a causa del confinament domiciliari dels mesos de març, abril i maig. És en aquest període del curs escolar quan hi ha més demanda d'activitats.

Centre Jove de Salut

- Projecte "**MARES JOVES**": durant el 2020 hem continuat fent atencions amb aquest col·lectiu amb l'objectiu de treballar el vincle mare/fill. S'han fet visites individuals amb 2 joves.
- **Grup d'HABILITATS PER A LA VIDA**: activitat grupal adreçada a noies i nois d'entre 12 i 16 anys amb una finalitat preventiva i també terapèutica i madurativa. L'objectiu principal és potenciar l'autonomia dels joves i crear, estimular o fomentar recursos personals per tal de millorar l'adaptació en el seu entorn i aconseguir un millor benestar emocional. Aquest grup pretén ser un medi natural on es puguin donar noves experiències, aprenentatges, interrelacions, que els hi siguin útils a l'hora de desenvolupar-se de forma més saludable en altres grups com la família, els companys, els amics, etc.

Durant aquest 2020 hem finalitzat les sessions d'un primer grup de 9 joves i s'ha iniciat un nou grup de 9 joves més (tot noies) que hem hagut de reformular per la situació excepcional de la pandèmia, tan pel que fa al format (de presencial l'hem passat a online durant el confinament, com en el nombre de persones, ja que en el post confinament vam poder reprendre els grups presencials però amb un número reduït de persones per la capacitat de la sala). En total hem arribat a 18 joves i s'han realitzat 16 sessions (algunes presencials i d'altres en format telemàtic).

- Hem continuat participant en la realització dels tallers d'educació afectiva i sexual dirigits als alumnes de segon cicle de l'educació secundària de l'itinerari d'educació afectiva i sexual a través dels recursos educatius de la ciutat. Les dades numèrica estan incloses en l'apartat de Recursos Educatius.
- **Grup PARÈNTESI:** el curs 2019-2020 es va iniciar un projecte formatiu dirigit a joves de 18 a 25 anys basat en crear un espai de trobada on treballar diferents aspectes relacionats amb la salut emocional, relacional i també afectivosexual. Durant el 2020 s'ha continuat amb aquesta activitat però per l'excepcionalitat de la pandèmia ens hem vist obligats a reinventar l'espai, oferint la possibilitat de participar en format virtual. A més, per les conseqüències derivades de la COVID19, hem intensificat l'acompanyament en sessions quinzenals, fet que ha ajudat a molts joves a sostenir millor aquesta situació tan difícil que estem vivint. Hem arribat a un total de 25 joves, si comptabilitzem els grups que es van poder fer en format presencial previs a la pandèmia, i els grups post-confinament que s'han recuperat però en format virtual. També volem destacar la riquesa que ha suposat per als joves el fet de poder compartir un espai de debat amb joves molt diversos, ja que hem potenciat la incorporació al grup d'altres joves que són usuaris de serveis més especialitzats (dins l'àmbit social com de la xarxa de salut mental pública: pisos tutelats, Equip d'intervenció precoç-EIPP de l'IAS, etc.).
- Hem continuat oferint les anomenades **VISITES INFORMATIVES DE CENTRE**, activitats grupals obertes a tots els i les joves de la ciutat on expliquem què és i quan i com poden utilitzar el Centre Jove de Salut. També treballem, a través d'alguna metodologia dinàmica i participativa, aspectes lligats a l'educació afectiva i sexual o al consum de drogues com el tabac, l'alcohol o el cànnabis. Enguany i donat la pandèmia i els confinaments s'han reduït considerablement aquestes activitats. S'ha arribat a 6 centres, fent-se un total de 15 tallers representant això 140 joves.
- **OSCOBE:** amb sis grups de joves d'oscobe s'han realitzat vuit activitats educatives "Visita informativa de centre: SEXUALITAT'S. Amb aquest treball hem arribat a un total de 6 visites informatives de centre arribant a un total de 65 joves.
- **CENTRE EDUCATIU NOVES OPORTUNITATS:** amb aquest col·lectiu de joves s'han dut a terme una Visita informativa de centre: SEXUALITAT'S ☺☺ i una visita informativa de centre: LA LÍNIA VERMELLA DE LES ADDICCIONS, arribant a un total de 21 joves.
- **ESPAI JOVE ELS QUIMICS:** amb aquest grup de joves s'ha fet una activitat educativa en el seu espai per treballar la sexualitat, arribant a un total de 14 nois i noies. També s'hi ha fet una activitat educativa sobre addiccions a les noves tecnologies, arribant a un total de 15 noies i nois.
- **CENTRE OBERT BARRI VELL:** amb aquest grup de jove s'ha dut a terme una visita informativa de centre: LA LINIA VERMELLA DE LES ADDICCIONS amb la que s'ha arribat a 6 joves.
- **SERVEI PRIMERA ACOLLIDA:** amb aquest grup de joves s'ha dut a terme una visita informativa de centre: LA LÍNIA VERMELLA DE LES ADDICCIONS arribant a un total de 15 nois i noies.
- **JUSTICIA JUVENIL:** amb aquest grup s'ha dut a terme la Visita informativa de centre: SEXUALITAT'S ☺☺ arribant a un total de 4 nois.

Visites informatives de centre	2017	2018	2019	2020
Grups	20	30	30	15
Centres participants	13	10	13	6
Alumnes participants	186	330	302	140

UdG

- Formació en temes de salut per la formació de voluntariat de la UdG per a Salutació. Aquest any donades les circumstàncies s'ha hagut de fer en format virtual a través d'unes píndoles informatives d'uns 30 minuts de durada i d'una sessió de plenari. Cal esmentar que des del servei de promoció de la salut, concretament des del centre jove de salut, s'ha elaborat la píndola de salut emocional i el mateix professional del camp de la psicologia ha participat a la sessió de plenari. Hi han assistit 20 joves universitàries i universitaris, de 15 graus diferents.
- Estava previst participar com cada any en el practicum de psicologia dels alumnes de 3r curs del grau de psicologia a través d'una sessió formativa. Al coincidir la data amb els primers dies de confinament domiciliari la UdG va anul·lar l'activitat.
- Col·laboració i relació amb la Unitat de Compromís Social de la UdG per coordinar accions de difusió per donar a conèixer el centre Jove de Salut entre la població universitària i engegar col·laboracions en aspectes educatius.
- Col·laboració amb la Facultat d'Infermeria en un seminari sobre sexualitat i concretament a la part de les ITS. Van ser tres sessions de dues hores i es va arribar a un total de 45 alumnes.

Salutació

Enguany degut a les mesures preventives del contagi de la Covid-19 no s'ha fet l'Expo Jove ni les barraques de les fires de Girona, on es centrava gran part del gruix de l'activitat de Salutació.

S'han fet 5 reunions virtuals i treball continuat en xarxa per coordinar la preparació dels tallers de prevenció de mals usos de les pantalles i les exposicions "Sota Pressió i Febre del divendres Nit". També per la formació on-line del voluntariat de Salutació, que al no poder participar a les barraques enguany, participarà a una hackatò al 2021 per la proposta de disseny de noves intervencions en promoció de la salut per a la gent jove.

Altres

- Espai quinzenal joves emigrats (no) sols: sessions grupals a nivell preventiu sobre salut psicoemocional, consums i sexualitat. S'han fet 5 sessions amb els joves que residien a l'Alberg Cerverí de Girona fins a l'inici de la pandèmia. Grup de 12 joves d'uns 16-20 anys.
- Tallers de prevenció de mals usos de les pantalles amb 14 usuàries del Güell Espai Jove.

3. Intervenció amb professionals

- Diversos assessoraments individuals a professionals i estudiants.
- Activitat de formació de formadors amb l'INS Narcís Xifra. "**El rol del docent en l'educació per a la salut**"
- Assessoraments a l'equip de professionals dels Espais Joves de la ciutat.
- Participació en l'organització de la setmana de Ciutats Educadores.
- Reunions de treball per a la confecció conjunta de l'itinerari d'educació afectiva i sexual amb els tècnics d'Igualtat de l'Ajuntament de Girona.
- Participació a la Comissió Cohesió i Serveis Socials i a la Taula de Ciutadania.
- Participació a les reunions de la comissió LGTBI.
- Participació a les reunions de la Taula directiva del programa Integrant Accions.
- Reunions de coordinació amb professionals de l'ASSIR Girona.
- Reunions de coordinació amb la Fundació Gasol.
- Reunió de coordinació amb el Centre Jove de Salut (CJAS) de Barcelona.
- Reunions de coordinació a la taula de salut SALUTACCIÓ.
- Reunions de coordinació amb els professionals de l'Agència de Salut Pública de Girona (projecte de prescripció social, Girona sense fum,.....), Àrees bàsiques de Salut i Dipsalut.
- Reunions periòdiques de coordinació per seguiment de casos amb l'equip de suport a primària, EAIA, SIAD, Agents tutors, Fundació La Tutela, EIPP...
- Reunions de coordinació amb el responsable de la residència del Girona F.C. per oferir algun taller per treballar la sexualitat amb els nois residents.
- Participació en el grup redactor de SEXE JOVE (BCN)
- Coordinació i proposta de programa d'educació afectiva i sexual pel centre d'educació especial Font de l'Abella.
- Elaboració de menús saludables per repartir amb les ajudes menjador durant el confinament domiciliari.
- Elaboració d'un protocol d'actuació en qüestions relacionades a les mesures higièniques i de salut a tenir en compte durant la pandèmia en el pavelló de Palau on s'hi van allotjar els sense sostre durant dos mesos.
- Participació en el procés participatiu organitzat per l'observatori del Dipsalut.
- Diversos assessoraments individuals a professionals i estudiants.
- Assessoraments a l'equip de professionals de l'Espai Jove l'Estació.

- Reunions de coordinació amb ASPCAT, CAS i veïnat de sector Est sobre possibles intervencions de reducció de danys relacionades amb el consum de drogues.
- Reunions de coordinació amb la tècnica d'igualtat pel actualitzar l'itinerari d'educació sexual.
- Reunions amb referents de salut jove de la província de Girona per les millores en la coordinació d'Espais de Salut i Punts Liles i polítiques d'igualtat en intervencions en festes majors i oci nocturn.
- Reunions de coordinació amb tècniques d'educació i cooperació per actualització i optimització dels itineraris educatius.

4. Altres

Àmbit comunicació i difusió

- Elaboració d'un vídeo promocional del Centre Jove de Salut.
- Manteniment de l'activitat del *blog* del Centre Jove de Salut on periòdicament hi apareixen temes i articles de salut jove que pensem poden ser del interès de la població.
- Re disseny de la web del servei de promoció de la salut de l'Ajuntament de Girona. Actualment els nous continguts estan a comunicació pendents de fer l'actualització.
- Repartiment d'aproximadament 500 tríptics del programa de Centre Jove de Salut.
- Obertura i manteniment d'un perfil d'Instagram de Centre Jove de Salut (al setembre). Aquest 2020 s'hi ha fet 21 publicacions, i s'ha passat de 0 a 260 *followers*.

Formació continuada dels professionals

- "Taula rodona: Afecte i sexualitat en les masculinitats: mirades de canvi vers les masculinitats alternatives".
- Participació en les diferents taules rodones organitzades per la Càtedra de Promoció d'ela Salut.
- Xerrada a càrrec del psicòleg Jaume Funes en motiu de la presentació dels recursos educatius del curs 2020-21.
- Curs "Sexualitat: tu decideixes! Educació sexual a l'adolescència"
- Curs "Abordatge en serveis generalistes d'homes que exerceixen Violència Masclista contra la parella".
- Curs "Sexualitat i pornografia"

- Curs "Intervencions grupals en els homes que seran pares"
- Sessió "Com enfocar l'educació grupal en anticoncepció mitjançant la plataforma Teams"
- Curs "Primers Auxilis Psicològics" de la UAB.
- Sessió "Sensibilització sobre els riscos del consum d'alcohol en temps de covid" a càrrec de Joan Colom, Toni Gual i Jürgen Rehm.

- Assistència a les jornades de sensibilització sobre els riscos de consum i alcohol, organitzades per l'ASPCAT.
- Assistència a la jornada PAAS
- La gestió d'expedients a l'Ajuntament de Girona
- Formació on-line per gestió on-line visites (cita prèvia). Ajuntament de Girona

Altres

- Pràcticum alumna de 4rt del grau de psicologia de la UdG.
- Pràcticum alumna de 4rt del grau de psicologia de la UOC.

SALUT FAMILIAR

El Servei de Promoció de la Salut ha anat detectant, al llarg dels anys, la necessitat de promoure el treball familiar amb un caire preventiu i no terapèutic, entenent que la família és un pilar fonamental en el desenvolupament dels infants i joves.

El programa **d'Espai d'Orientació Familiar** neix amb el propòsit d'oferir als pares i mares un espai informatiu i formatiu d'escolta, orientació, assessorament i acompanyament a una parentalitat positiva.

El model bàsic de projecte familiar és el de **promoure la salut i millorar les relacions familiars** a través d'un discurs positiu i proper, des d'una vessant de suport i assessorament.

Tenint en compte les característiques del servei i els objectius que es volen assolir, el nostre sistema de funcionament parteix d'un enfoc multidisciplinar i integral de treball. D'una banda, tots els/les professionals del servei compartim una mateixa manera d'entendre les famílies, una unitat en qualsevol de les seves formes (tradicional, monoparental, reconstituïda,...) que tenen com a missió educar als seus fills/es a través dels seus models.

El treball familiar es fomenta en tres pilars:

- Assessorament i orientació familiar
- Treball educatiu grupal
- Assessorament i supervisió de casos als professionals

1. Assessorament i orientació individual: Espai d'Orientació Familiar

L'Espai d'Orientació Familiar és un espai d'atenció individualitzada que vol ajudar a millorar la qualitat de la convivència familiar, incidint de forma positiva en l'àmbit de la prevenció de conflictes i la millora de les relacions familiars. La finalitat és oferir recursos als pares i mares a l'hora de manejar situacions quotidianes amb els seus fills/es, potenciant l'adquisició d'estratègies personals, emocionals i educatives que els permetin implicar-se de forma eficaç en la seva educació. Aquest espai s'adreça a famílies amb fills o filles adolescents i joves que tinguin qualsevol dubte relatiu a l'educació i/o al desenvolupament dels seus fills/es.

Durant l'any 2020 han consultat **13 famílies**, de les que **6** eren seguiments familiars i 7 pares/mares del grup d'habilitats per a la vida.

Espai d'Orientació Familiar	2017	2018	2019	2020
Total famílies ateses	30	10	25	13
Visites realitzades	57	26	32	30
Nous casos	18	4		
Mitjana de visites	2-3	2-3	1-2	2-3

Els principals **motius de consulta** han estat:

1. Relacions familiars
2. Conductes de risc

3. Etapa adolescent
4. Problemes escolars

2. Treball educatiu grupal

Els objectius de les accions grupals familiars són: informar, orientar, sensibilitzar i educar a les famílies en temes lligats a la salut adolescent (sexualitat, addiccions, alimentació, etc.), així com el treball de les habilitats parentals, per tal de prevenir conductes que poden suposar un risc per als seus fills i filles. Generalment, la presa de contacte amb el nostre servei la fan els professionals de referència dels diferents sectors de la ciutat (Serveis Socials i Centres d'ensenyament secundari) o les AMPAS, i majoritàriament és per via telefònica o correu electrònic.

La principal característica en les intervencions educatives grupals és poder treballar amb un nombre reduït de pares i mares, i d'aquesta manera poder dissenyar activitats dinàmiques i participatives que promoguin el canvi de comportaments i actituds. La ubicació dels diferents tallers serà variable en funció de les característiques del grup i la procedència de la demanda. El projecte de salut familiar de l'Ajuntament de Girona està obert a treballar transversalment amb altres serveis o institucions que desenvolupen projectes educatius amb les famílies.

Durant l'any 2020 hem continuat oferint a tots els centres educatius de secundària de la ciutat de Girona, a través del web de Centre Jove de Salut, la possibilitat de programar tallers educatius per treballar temes lligats a la salut adolescent i que a vegades no són fàcils d'abordar.

Algunes de les accions dutes a terme durant aquest any han estat:

1. Dins del projecte d'habilitats per la vida per a joves menors d'edat es contempla una part de treball amb les famílies. Amb aquestes s'han dut a terme dues sessions educatives arribant a un total de 4 mares i 1 pare.
2. En el marc de l'exposició "Llegendes" s'ha dut a terme una intervenció amb pares i mares dels alumnes de 5è i 6è de primària a l'escola Montfalgars, per treballar la sexualitat dels infants. Amb aquesta activitat hem arribat a un total de 7 famílies
3. Participació en el projecte educatiu La Pissarra del Ter. Sessions preventives per a mares i pares de l'institut Carles Rahola, a nivell de consums, noves tecnologies/videojocs i salut emocional. Amb aquesta activitat s'han fet 3 tallers (1 de presencial i 2 on-line). S'ha arribat a una mitjana de 15 pares i mares.

3. Assessorament i supervisió de casos als professionals que treballen directament amb famílies.

Hem intentat per dues vegades poder fer reunions de coordinació amb les professionals de l'ETAF del departament de justícia de la Generalitat de Catalunya i donades les circumstàncies no ha estat possible. Finalment vam contactar en format virtual i ens van derivar un cas.

SALUT MENTAL I ADDICCIONS

La **Salut Mental** s'ha convertit en els darrers anys en un objectiu primordial ja que s'estima que aproximadament un 15% de la població pateix o patirà algun trastorn al llarg de la seva vida. Es davant aquesta evidència que es fa del tot necessari impulsar i desplegar intervencions preventives i de promoció dirigides als segments de la població més vulnerables, essent aquests la infància, l'adolescència i la gent gran.

D'acord amb aquest context el servei de Promoció de la Salut en el marc de les polítiques de salut de l'Ajuntament de Girona, ha treballat conjuntament amb els diferents agents implicats, per la prevenció, promoció i atenció de la salut mental.

Durant el 2020 el treball de la Salut mental i les conductes addictives s'ha enfocat en tres direccions:

- Treball coordinat a través d'un òrgan de participació sectorial de consulta, assessorament i participació impulsat per l'Ajuntament.
- Implementació i execució del programa de mesures Alternatives.
- Taula tècnica d'addiccions

1. Taula de salut mental

La **Taula de Salut mental** té com a finalitat donar a conèixer la situació de les persones afectades per un trastorn mental i les seves famílies, representar i defensar els seus drets i col·laborar en la millora i/o creació de recursos sanitaris i socials necessaris, tant des de àmbit de la promoció i prevenció com de l'assistència.

La Taula de Salut Mental es proposa com un òrgan de participació sectorial, de consulta, assessorament i anticipació impulsat per la regidoria de salut de l'Ajuntament de Girona. Es planteja com una plataforma estable de treball, debat i proposta en temes referents a la Salut Mental.

Durant l'any 2020 s'han fet tres reunions, una de presencial i dues de virtuals, on hi ha participat representants de les següents institucions i entitats: Ajuntament de Girona (grups municipals, servei de promoció de la salut i policia Municipal), Associació Familiars de Malalts Mentals, Fundació Drissa, Centre de Salut mental i Centre de salut Mental Infanto Juvenil, Facultat de Medicina i de Infermeria de la UdG, Fundació Teresa Ferrer, Fundació Ramón Noguera, Fundació La Tutela, TRESA, Grup ATRA, Unitat de Ludopaties i Fundació Catalunya La Pedrera i la Fundació APSAS.

Les accions que s'han dut a terme ha estat l' **organització de la Setmana de la Salut Mental** els dies del 5 al 10 d'octubre i la col·laboració amb APSAS per treballar ja de manera molt seriosa la prevenció del suïcidi.

Dia salut mental

El lema del 2020 ha estat: Salut mental per a tothom, major inversió i millor accés. Tothom a tot arreu!

S'ha fet en format on-line, amb diferents activitats proposades per l'organització i per totes les entitats que participen en la mateixa, que s'ha habilitat un web on es va centralitzar tota la informació per fer-ho més accessible i fàcil. S'ha fet un acte sobre Covid-19.

2. Programa de mesures alternatives

Enguany s'ha donat continuïtat al Programa de Mesures Alternatives, posat en marxa durant l'any 2018. Aquest programa és d'aplicació a menors entre 14 i 17 anys empadronats a Girona, que infringeixin l'article 36.16 de la Llei orgànica 4/2015, de 30 de març, de protecció de la seguretat ciutadana a la ciutat de Girona, sempre i quan **no siguin reincidents ni siguin addictes**.

L'objectiu d'aquest programa és que els/les menors de 18 anys denunciats/des per consum o tinença de drogues il·legals en la via pública, assumeixin les seves accions reconeixent els fets comesos i acceptant la realització d'una tasca reeducadora, que substitueix la sanció administrativa, que permeti aconseguir la reducció de riscos i danys associats al consum i avaluar les conseqüències personals del consum.

Es tracta d'una proposta educativa **d'intervenció familiar breu** (que aquest any ha passat de 4 a 6 sessions) amb intervencions a nivell individual i familiar.

Durant l'any 2020 s'ha atès a 14 menors i a les seves famílies. Això representa un total de 62 intervencions; sense tenir en compte als nois/es que han decidit seguir fent sessions un cop finalitzat el programa. De la mateixa manera que en altres àrees, també aquí cal tenir en compte l'impacte de la pandèmia i el confinament. Tots els casos han obtingut el resultat d'apte a efectes de redimir la sanció.

A partir del curs 2020-2021, s'ha decidit ampliar el programa de 4 a 6 sessions, ja que el volum de casos actual ho permet i els joves podran aprofitar millor la intervenció. Això ha suposat duplicar el número de sessions individuals que reben, atès que una de les sessions és amb la família i una altra és conjunta (joves i família). D'aquesta manera, els casos rebuts a partir del setembre del 2020 ja s'han atès en format de 6 sessions i no de 4.

3. Taula Tècnica d'Addiccions

Durant el 2019 es va iniciar el treball de la comissió tècnica d'addiccions, amb l'objectiu d'anar avançant per l'elaboració del Pla municipal d'addiccions de Girona.

Durant el **2020** s'ha treballat en la recollida de dades per poder fer una avaluació de la situació. S'han fet **4 reunions** de la comissió d'addiccions, i s'ha consensuat el treball a fer durant els propers mesos i l'any vinent.

En el tercer trimestre de 2020 es van recollir les dades quantitatives i durant el darrer trimestre s'han recollit les dades qualitatives pel que fa a les entrevistes en profunditat, faltant per recollir les dades dels tres grups focals, que per motius de pandèmia i de gestió no s'ha pogut dur a terme abans de finalitzar l'any.

Està previst que durant el primer semestre del 2021 es faci l'anàlisi de les dades recollides, i que abans de finalitzar el 2021 tinguem ja una avaluació feta així com una primera proposta de redactat del pla.

4. Altres